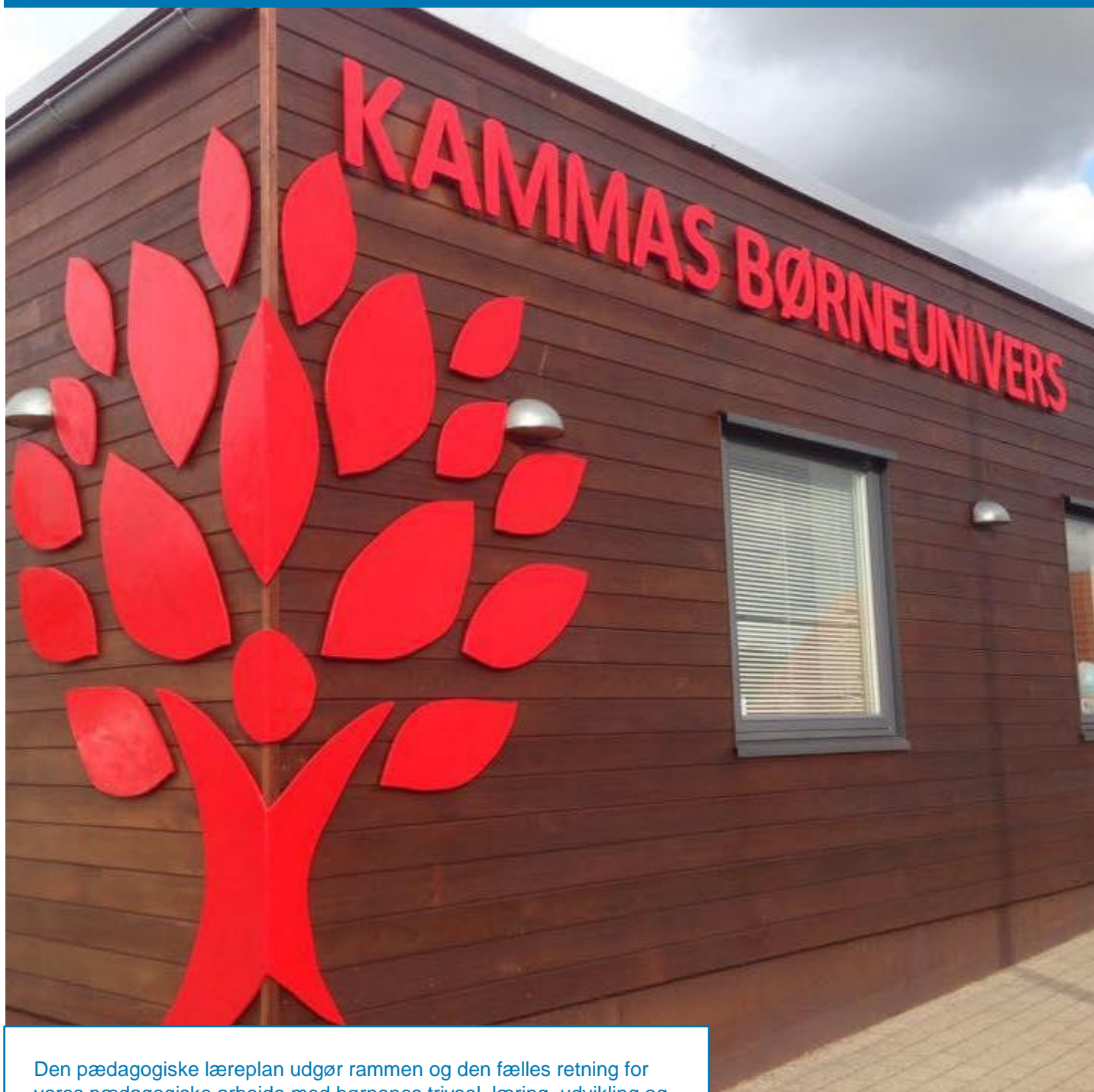


Pædagogisk læreplan for Kammas Børneunivers 2020



Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Om skabelonen

Denne skabelon henvender sig til jer, som er ledere og pædagogisk personale i dagtilbud. Formålet med skabelonen er at inspirere og understøtte udarbejdelsen af jeres lokale pædagogiske læreplan.

Den grundlæggende ramme for udarbejdelsen af den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse, der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold, 2018](#). Det er hensigten, at I skal bruge publikationen, når I arbejder med skabelonen.

Skabelonen indeholder alle de lovmæssige krav til at udarbejde den pædagogiske læreplan. Samtidig understøtter skabelonen jeres overvejelser vedrørende den løbende dokumentation og evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, hvor legen er grundlæggende, og børneperspektivet er tydeligt. Jeres konkrete læreplan giver jer en ramme til at arbejde systematisk med at planlægge, følge op på og videreudvikle kvaliteten i det pædagogiske læringsmiljø i jeres dagtilbud i forhold til jeres børnegruppe.

Inden for de krav, der følger af dagtilbudsloven, er det op til jer at beslutte, hvordan I konkret vil arbejde med den pædagogiske læreplan. Jeres læreplan skal være et dynamisk og meningsfuldt dokument, som peger fremad, og som I kan bruge aktivt i den løbende udvikling af den pædagogiske kvalitet og jeres pædagogiske praksis.



[Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#)

Brug af skabelonen

Når I udfylder skabelonen, skal I klikke på *skrivefeltet*. I kan fremhæve tekster og indsætte billeder.

I kan slette denne side ved at markere teksten og billedet og trykke *delete*. I kan også slette den sidste side, hvis I ønsker det.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan



Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Kammas Børneunivers er en integreret Fri- institution bestående af 3 grene, vuggestue, børnehave og skole.

Kammas Børneunivers' børnesyn danner rammen for den fælles pædagogiske profil, og er for os den pædagogiske stamme som institutionens 3 grene går ud fra dvs. vuggestue, børnehave og skole. Denne lærerplan er for vuggestue og børnehave. Vuggestuen er visiteret til at kunne rumme 20 børn og børnehaven 18 børn.

Kammas Børneunivers er beliggende i det sydøstlige Himmerland i Mariagerfjord kommune i landsbyen Astrup. Astrup har lidt over 500 indbyggere og er beliggende mellem Arden, Skørping, Terndrup og Hadsund.

Vuggestue og børnehave har børn fra Astrup og flere af de omkring liggende byer.



Pædagogisk grundlag



”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber



Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Børnesyn

Vi ser hvert barn som unikt med muligheder og rettigheder til at udfolde sig i Kammas Børneunivers' fællesskab. Barnet har behov for omsorgsfulde og nærværende voksne, der tilpasser forventninger og udfordrer barnet med blik for dets individuelle udviklingsbehov. I takt med at barnet modnes øges dets selvbestemmelse og muligheder for deltagelse i fællesskabet.

Dannelse og børneperspektiv

Barnet dannes til at indgå i forpligtende fællesskaber i en vekselvirkning mellem hensyn til fællesskabet og den enkelte. Alle har ret til at være en ligeværdig deltager i fællesskabet. I Børnehuset i Kammas Børneunivers har vi en særlig opgave i at øve deltagelse i forskellige forpligtende fællesskaber, da netop dette er vanskeligt at øve hjemme, hvor fællesskaberne er mindre. Vores praksis tilrettelægges under hensyn til barnets perspektiv. Dette sker både på baggrund af observationer af børnenes interesser og optagethed og gennem at give barnet indflydelse på egen virksomhed. Vi skal åbne barnets verden ved at introducere og inddrage det i fælles beslutninger. Det sker gennem opmuntring til deltagelse i demokratiske beslutninger. Barnet skal stilles overfor simple valg, det kan håndtere og har kompetence til. Her vil barnet blive øvet følelsesmæssigt og trænet i at kunne bære, at det ønskede ikke altid bliver til noget, fordi den demokratiske beslutning måske gik i en anden retning.

Leg og læring

I Kammas Børneunivers er legen en grundlæggende virksomhed for barnet. Legen skaber grundlag for barnets udvikling af barnets sociale kompetencer og bidrager til kreativitet, fantasi og sproglig udvikling. Legen skal have plads og inspiration for at kunne udvikles. Det sker både gennem aktiv deltagelse fra den voksnes side og gennem tilrettelæggelse af spændende, inspirerende lege- og læringsmiljøer. Børnene skal være medskabere af læringsmiljøerne. Dette praktiserer vi i Kammas Børneunivers bl.a. ved at observere børnenes leg og indrette med udgangspunkt i deres interesser. Andre gange spørger vi børnene, hvad de har lyst til at lege og vi skaber sammen læringsmiljøer, som kombinerer de forskellige ønsker. Leg og læring er tæt forbundet og det er vanskeligt at forestille sig leg uden læring. For det lille barn er læring en kropslig og sanselig oplevelse og oftest er aktiv deltagelse en forudsætning for læring.

Barnet skal mødes af inspirerende voksne, som tør gå på opdagelse sammen med barnet. Det skal både ske gennem leg, inddragelse i hverdagens rutiner, i mellemtiden mellem aktiviteter og igennem projekter og forløb. Vi skal have fokus på barnets nærmeste udviklingszone. Det vil sige, at vi hele tiden stiller os dér, hvor det er trygt og samtidig udfordrende at lære nyt. Den voksne skal eksperimentere sammen med barnet og gøre nye opdagelser og erkendelser. Vi øver os i, ikke altid at give barnet svarene, men at være udforskende og undersøgende sammen med barnet.

Børnefællesskaber

Ethvert barn skal være et skattet medlem af børnefællesskabet. Vi har ansvaret for, at alle børnefællesskaber er givende for alle. Børnefællesskaberne er både egne selvvalgte fællesskaber, hvor en mindre gruppe finder sammen og de voksenunderstøttede fællesskaber. Hvis børnefællesskaberne ikke fungerer, griber vi ind. Det kan være ved at sætte en lille gruppe børn sammen, for der igennem at sikre trivsel hos alle. Det kan også være, at vi igangsætter aktiviteter med udgangspunkt i interesserne hos det barn, der skal have hjælp til at komme ind i fællesskabet. Vi positionerer os ofte ved siden af børnefællesskaberne. Vi observerer, holder øje med, inspirerer eller er med til at hjælpe børnene, hvis de har behov for det

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

Børn har ofte forskellige interesser, forskellige behov og måder at lære på. Vi inddeler ofte børnene i mindre grupper, hvor de som individ bedre kan komme til udfoldelse, og ser vi børnene blive optaget i en anden retning, justerer vi vores praksis evt. i forhold til at aktiviteten får et andet indhold og vi vil selvfølgelig så observere, hvordan det nu går.

Vores tilgang skal være anerkendende, så børnene føler sig set, forstået og inkluderet. Den voksne har en viden og en erfaring, som barnet ikke har – det betyder ikke, at vi ikke er på samme niveau. Børnene skal behandles ligeværdigt, men vi skal som voksne både turde gå foran og vise vejen og lade barnet gå forrest.

Vi skal hjælpe/guide børnene med at give mod på livet. Vi skal lære børnene at finde "PYT" frem, sådan at tristheden og mismodet ikke får overtaget. Det er vigtigt at kunne sige pyt og have tro og tillid til egne evner og evnen til at tilpasse sig modgang.

Eksempel fra vores hverdag:

En forsigtig vuggestuedreng, som er tilbageholdende i mange fysiske udfoldelser, kiggede meget på de andre vuggestuebørn, der kravlede op på rutsjebanen og rutsjede ned – men han kiggede kun. Vi tog ham i hånden og guidede skridt for skridt igennem med masser af opmuntring. Pludselig kunne han selv og viste det meget stolt for forældrene ved afhentning.

Vi observerede drengen og hjalp ham herefter med at øve sig og få tillid til at komme videre til næste udviklingstrin. Vi viser ham at vi tror på ham og det smitter til at han selv får tillid til sine egne evner.

Vi lærer børnene at øve sig – det er vigtigt at børnene lærer at de ikke er dygtige til at f.eks. rutsje – men de er dygtige fordi de har øvet sig i at rutsje.

Dannelse og børneperspektiv

Børnene skal sikres medbestemmelse, medansvar og skal erfare demokratiske beslutninger i praksis.

Eksempel fra vores hverdag:

Børneperspektivet i vuggestuen kommer til udtryk ved indretningen på stuen. Legetøj er i højde, så der kan peges på det eller selv tage det, man vil lege med også selvom man ikke har et ekspressivt sprog.

Når man har et lille barn, har man begrænsede muligheder for at påvirke egne muligheder. Oftest udtrykker barnet sig ved gestik og gennem lyde, pludren, glæde eller gråd. De voksne observerer og tolker barnets ønsker. Igennem den synlige indretning hjælper vi barnet til at kunne vælge, hvad det ønsker, at lege med.

Eksempel fra vores hverdag:

I børnehaven har vi fokus på børnenes medbestemmelse ved at vi nogle gange laver "valg". F.eks hvis vi skal have lavet et nyt skilt i børnehaven – kan børnene blive bedt om at vælge farve på skiltet. Børnene afgiver deres stemme på hvilken farve – de ønsker og tilsidst laver vi en optælling. Farven med flest stemmer bliver valgt.

Vi kan også stemme om en leg og nogle gange resulterer det i, at nogle børn bliver kede af, at deres ønske leg ikke bliver valgt. Så taler vi om det og at det jo var fordi, der var flere der ønskede en anden leg.

Vi har observeret at deltagelse i beslutninger, hjælper på de børn som har svært ved at "tabe" i regellege.

De har nemmere ved, at forstå sammenhængen og at det er ok, at det nogle gange er andres ønsker der bliver opfyldt også kan det være det bliver ens eget en anden gang.

I fællesskabet dannes børnene. Vi bruger meget yoga og massageøvelser både i vuggestue og børnehave og det er en rigtig god samarbejdsøvelse. Børnene får en bedre forståelse for hinanden og børnene har nemmere ved at løse små kontroverser og vi oplever færre konflikter.

Yogaen og samarbejdsøvelserne har medført, at børnene er blevet meget bedre til at aflæse hinanden. Vi voksne er blevet mere opmærksomme på de situationer, hvor vi kunne se, at børnene misforstod hinanden og dermed kunne guide børnene til at sætte ord på deres ønsker og frustrationer.

Leg og læring

Børn lærer hele tiden og specielt gennem leg. Når børn leger, er der indbygget funktionsglæde i det at lege. Leg er vigtig og nødvendig, og børn leger, både fordi det er sjovt i sig selv, og fordi det er sjovt at lære noget nyt.

Eksempel fra vores hverdag:

Der arbejdes på at fastholde en gruppe længere tid i en leg. Gruppen leger is og kage-cafe hvor de har travlt med at lave meget is og kage i sandkassen. Den voksne fornemmer legen er ved at uddø og forsøger på sidelinjen at bidrage til at udvide legens indhold for børnene. F.eks. kan der være nogle kunder og nogle til at sælge og servere isen og kagen osv.

Børnene får ny viden og læring ind gennem legen via støtte og guidning fra en voksen på sidelinjen.

Det har stor betydning, hvordan pædagogerne lægger mærke til, hvad der optager børnene, så de kan give betingelser for, at børnene kan udvikle legen.

Endelig er det sådan, at ikke alle børn møder vuggestue/børnehave med samme forudsætninger for at indgå i legen, hvorfor den voksne har betydning i forhold til at hjælpe de børn, der har svært ved at komme ind i kammeratgruppen. Børnene kan behøve hjælp fra de voksne, for at børnegruppen kan trives sammen.

Børnefællesskaber

Børnefællesskaber er fællesskaber for og med børn. Den voksne skaber rammerne, men børnene skal have plads til at udfolde sig og påvirke fællesskabet.

Vi respekterer de børnefællesskaber som børnene selv skaber, deres eget legerum, og er opmærksomme på at kunne interagere i børnenes selvvalgte lege, både hvis de har ekskluderende elementer, og hvis der

er et behov for at hjælpe et barn ind i legen og fællesskabet. De voksne i institutionen er også legende-voksne. De er opmærksomme på at de ikke bare skal observere børnenes lege, men at de også skaber en leg, en aktivitet som understøtter nogle børn i at lære at mestre legens elementer og være i fællesskabet.

Et eksempel fra hverdagen:

Børnehavebørnene og de voksne er i gang med morgensamling. En voksen fortæller at i dag skal der synges og præsenterer 3 sange og der skal vælges en. Børnene stemmer ved at række hånden op. Sangen med flest stemmer, skal synges. Herefter skal der tages stilling til hvordan sangen skal synges i gruppen, f.eks. om de skal sidde i rundkreds, stå på et ben osv.

Børnenes perspektiv bliver hørt og det giver dem en forståelse for medbestemmelse og demokrati, sådan at de også kan udfolde sig og påvirke fællesskabet – hvis rammerne i fællesskabet bliver overholdt.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23



Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø i vores institution er ens og samtidigt forskelligt. Ens fordi vores børnesyn er fælles, og forskelligt fordi vi har forskellige individer ansat. Vores personalegruppe består af både uddannede pædagoger og medhjælpere med varieret uddannelsesniveau. Vi bruger personalemøder og fælles faglige dage til at udvikle på vores pædagogiske grundlag. Der er fokus på faglig ledelse tæt på. Personalet har forskellige kompetencer, som kommer i spil i hverdagen og som udvikles løbende

Dagens gang:

Morgen:

De voksne tager imod børnene og opholder sig sammen med dem. Der er samkøring i vuggestue, børnehave og sfo om morgenen. Der tilbydes morgenmad indtil ca.7.30 og ved morgenmåltidet øves færdigheder som at komme op og ned af skammel, holde på og spise med ske, rydde op efter sig osv. Barnet indgår i et fællesskab omkring måltidet.

Der tilbydes mindre læringsmiljøer på gulvet og ved bordet. Børnene lærer hvordan de finder på noget at lave eller nogen at lege med og der sker en læring igennem legen og fællesskabet.

Afleveringen sker under hensyn til det enkelte barns behov og alder. Den voksne er nærværende og engageret i barnet og lyttende overfor eventuelle informationer fra forældre. Barnet vænner sig til at adskille sig fra sine forældre og skabe tilknytning til andre voksne.

Formiddag:

Vuggestue og børnehave har formiddagsmad, samling og aktiviteter i hver deres grupper. De fleste aktiviteter i begge grupper foregår uden for så meget som muligt.

De voksne er nærværende og engagerede og sætter rammen for lege- og læringsmiljøet. De voksne inddrager børneperspektivet i læringsmiljøet og de valg, der træffes.

Barnet lærer at lytte og huske en viden, at deltage aktivt både i samling og aktivitet. Barnet lærer at lege med andre. Barnet lærer at håndtere skift i indhold i aktivitet. Barnet udvikler tolerance overfor andre børn og lærer at udsætte egne behov.

I takt med flere nye ting introduceres og barnet modnes, åbner verden sig for barnet. Nye muligheder for leg, læring og deltagelse åbner sig. Barnet indgår i et fællesskab, høres og indgår i demokratiske beslutninger.

Barnet dannes til at forstå verden omkring det – det kan være viden baserede forståelser og sociale, relationelle forståelser og færdigheder.

Garderobe og badeværelse:

Børnene kommer på badeværelse og i garderobe i små grupper.

Den voksne giver barnet lige nøjagtig passende hjælp for at bistå barnet i at blive selvhjulpent, samtidig udnytter den voksne "ventetiden" ved at sætte samtale i gang, øve ord og guide barnet.

Barnet lærer at blive selvhjulpent både i badeværelset og i garderoben. Barnet får indblik i sammenhænge - dvs. årstider og påklædning og lærer at tilpasse beklædningen til årstiden.

Frokost:

Der spises i grupper ved flere borde. Børnene er på skift duks – hvor de lærer borddækning og selvhjulpent ved måltidet. Der synges en madpakkesang og der bruges rødt og gult blinklys. Rødt bruges de første 5 min. Sådan at alle børn har ro og koncentration omkring at få spist noget – herefter skiftes til gult og de voksne igangsætter eller deltager i samtaler omkring bordet og inddrager alle børn. Der føres samtaler rundt om bordet og barnet dannes i kulturen omkring et måltid dvs. at samtale, at lytte, at vente, at tage en passende mængde mad osv.

Søvn i barnevogn, afslapning eller legepladsen:

Vuggestuebørnene sover til middag i deres barnevogne hver dag efter frokost.

Børnehavebørnene har afslapning hver dag efter frokost på en madras, hvor der høres afslapningsmusik eller læses en historie. Roen hjælper børnene til at komme i god kontakt med egne behov og følelser. Børnene ligger på hver deres madras med et tæppe og evt. en bamse hjemmefra og en lille pude og slapper af

i ca. ½ time. Efter ca. ½ time går de børn, der ikke er faldet i søvn, lige så stille ud og leger på legepladsen. De børn, der er faldet i søvn, får evt. lov at sove videre i en ½ time længere.

På legepladsen er det muligt at udfolde mange forskellige slags lege: spille bold, lege i sandkasse, klatre og kravle, udfolde sig motorisk, lege alene eller i små grupper.

De voksne organiserer ofte udeaktiviteter og hjælper børn, der har behov for det i gang med at lege.

På legepladsen lærer børnene at indgå i uformelle fællesskaber. De udfordres på deres evne til at lege – at kunne finde på, at kunne vente, tilpasse sig andres ønsker osv. De får muligheder for at etablere og styrke venskaber til andre børn eller på tværs af grupper og fællesskaber.

Eftermiddagsfrugt:

De voksne spiser eftermiddags-frugt og brød sammen med børnene. Om eftermiddagen spiser vuggestue, børnehave og sfo frugt sammen – det kan være i små grupper, alt efter hvor mange børn der er tilbage og hvor mange vuggestuebørn der er stået op fra middagslur. Der føres samtaler ved bordet og evt. læses højt eller høres musik. Barnet lærer at vente på tur, udsætte egne behov, få blik for andre og deres behov, at blive selvhjulpne m.m. Barnet dannes i kulturen omkring måltidet.

Sen eftermiddag:

Børnene leger i små grupper og de voksne tilrettelægger passende læringsmiljø med inddragelse af børneperspektivet.

Der sammenkøres i vuggestue, børnehave og sfo i den sene eftermiddag. Oftest er det mere rolige aktiviteter, der organiseres f.eks. synges sange, højtlesning som organiseres dialogisk med inddragelse af barnet. Barnet lærer at lytte og øve sin koncentration. Barnet lærer at forholde sig til en tekst, som i den konkrete sammenhæng er abstrakt. Barnet bliver inddraget og lærer balancen mellem at lytte og blive hørt. Men det kan også være en motorikbane eller vandbane der organiseres.

Børnene leger med andre børn. De opøver færdigheder omkring at kunne spille spil, tegne og lege med konstruktionslegetøj osv.

Lukning:

De voksne organiserer det praktiske omkring lukningen af børnehuset. Børnene inddrages i det omfang, det er muligt og giver mening. De voksne skaber sammen med børnene de læringsmiljøer, det er muligt at have og indgå i under hensyn til de mange andre opgaver. Den voksne skal være tilgængelig både for børn og forældre. Den voksne videregiver vigtige informationer omkring deres barn til forældrene. Børnene leger i høj grad selvstændigt og den voksne bistår med fællesskabet og trivsel for alle børn.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25



Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Forældrene i vores institution, har forskellige ønsker til, og forskellige behov for samarbejde med personalet om børnenes læring.

Den daglige uformelle samarbejdsrelation vægtes højt. Det er vigtigt i alle vores institutioner, at forældrene føler sig velkomne, og de er trygge ved at aflevere deres barn til os. Det er vigtigt for os at forældrene føler sig betydningsfulde, og derfor bruger vi en del tid på opstarts-samarbejdet. Forældre kommer på besøg sammen med deres barn inden opstart – sådan at forældre og vi kan ”se hinanden an”. Vi har formaliserende samtaler i situationer hvor det er påkrævet, og et formaliseret samarbejde med forældrene omkring børnenes udvikling og trivsel.

Vi arbejder på at skabe en differentieret tilgang til forældresamarbejdet. Dette både fordi forældrene har forskellige ønsker til dialog, og også fordi vi i dag møder forældre, som har et større behov for guidning omkring deres forældrerolle.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26



Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

For at sikre at børn i udsatte positioner har mulighed for at udvikle sig og blive livsduelige, kræver det først og fremmest tryghed og trivsel. Børn kan hverken udvikles, dannes eller lære hvis de ikke er trygge.

I vores børnehus arbejdes der bevidst med fokus på alle børns trivsel, og på at alle børn føler sig inkluderet i et eller flere fællesskaber. Alle børn kan i perioder befinde sig i udsatte positioner. Nogle børn kommer til institutionen med en historie som beskriver et liv med mange vanskeligheder og udfordringer, og med nogle særlige behov for en differentieret indsats. Vi har i alle vores institutioner en bevidsthed om hvad vores opgave er. Alle børn skal føle sig inkluderet og vi har fokus på børnenes trivsel, samt en bevidsthed om, at det er en vigtig pædagogisk opgave at hjælpe børn til at kunne mestre at indgå i lege og relationer med andre børn.

Vi arbejder med at have fokus på hvordan de stærke børnefællesskaber kan være med til at inkludere børn som ikke selv formår dette, og med fokus på hvordan det pædagogiske personale kan understøtte en vedvarende inklusion, og være medskabere af en succeshistorie for alle børn i udsatte situationer. Vi har fokus på at ingen børn sidder alene og udviser tegn på mistroivsel. Vi arbejder kontinuerligt på at sikre fokus på dette.

Ved behov for anden faglig sparring indstiller vi og forældrene barnet til PPR – så der kan komme en anden faglighed, der kan bidrage til at åbne op for at se andre handlemuligheder.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27



Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Kammas Børneunivers består også af en friskole som er på den anden side af børnehavens garderobedør.

Her har vi et samarbejde efter vinterferien dvs. fra uge 8, hvert år hvor de ældste børn, som er skoleparate besøger 0. klasse ca. en gang om ugen – ligeledes samarbejder sfo og de ældste bh-børn om eftermiddagen –når det giver mening.

Vores pædagogiske personale er altid bevidste om at børnehavelivet aldrig skal få karakter af før-skoleliv, men at vi netop er vores faglighed og vores faglige opgave bevidst. Vi skal sikre at børnene udvikler sig bedst muligt, vi skal hjælpe dem med at blive livsduelige, tillidsfulde og trygge med de potentialer de nu hver især har fået med sig. Børnehaven udarbejder overleveringspapir, eller overleveringssamtale, som beskriver barnet og deres potentialer, som så bliver informeret videre til den skole barnet skal gå på”.

I børnehaven er de opmærksomme på at vurdere om barnets modenhed er stærk nok til en skolestart, eller om barnet kunne drage fordel af at vente et år med dette. I sådanne vurderinger, indgår overvejelser om relationer, samspil, handlemuligheder og udviklingspotentialer. Hvis børnehaven i samspil med forældrene vurderer at barnet vil kunne have gavn af at udsætte skolestarten, og at forudsætningerne i form af alderssvarende børnegruppe og udviklingsmuligheder er til stede, laver institutionen en handleplan for forløbet og følger løbende op. Vi kan selvfølgelig ikke udrette mirakler, og nogle gange er det ikke tilstrækkeligt med en skoleudsættelse, og i sådanne tilfælde tager vi, i samarbejde med forældrene, kontakt til PPR, sådan at det pædagogiske personale i samspil med tværfaglig support og forældrene, kan sikre den bedst mulige fremtid for de børn, vi afleverer videre i systemet.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Kammas Børneunivers bruger lokalsamfundet i forhold til de tilbud, der er. Vi bruger byens anlæg, sportsplads, kirke og kirkeskov meget ofte. Vi tager også på tur i det omfang det er forsvarligt og muligt med vores busser i byerne omkring Kammas Børneunivers såsom havet, biblioteker, teater, biografer, naturområder osv.

Vi bliver også ind i mellem inviteret på besøg hos beboere i landsbyen og omegn fx for at se nyfødte lam, spise kirsebær i en have eller kæle for den nye kaninunge osv.

Vi handler ofte lokalt, selvfølgelig forudsat at det er økonomisk muligt inden for det givne budget, og derigennem introducerer vi også børnene til de muligheder, der ligger i at understøtte et handelsliv lokalt.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Kammas Børneunivers har vi løbende drøftelser af hvordan vi bedst muligt indretter vores læringsmiljøer så de tilgodeser og understøtter børnegruppens kropslige, sociale, emotionelle og kognitive læring og udvikling bedst muligt og på bedste vis i forhold til de forskellige forudsætninger institutionen ind i mellem kan have. Vi taler løbende om læringsmiljøet, hvilket personale vi har ansat, hvilken uddannelsesmæssige baggrund og øvrigerfaring de stiller til rådighed.

Det psykiske børnemiljø sikres især ved nærværende, engagerede voksne, vi er deltagende eller observerende af børnemiljøet og er opmærksomme på den generelle trivsel blandt børnene. Vi arbejder med at give rum til børnene og fordeler os i mindre grupper, såfremt det giver mening.

Vi forsøger også så vidt muligt, at indrette rummene så de funktioner de indbyder til er tydlige for børnene, og så det fysiske og æstetiske udtryk hjælper børnene til at udvikle sig, finde og trives.

På baggrund af observationer og refleksioner skaber vi tydlige og varierende læringsmiljøer og forsøger derigennem at tage børnenes perspektiv alvorligt.

De seks læreplanstemaer



”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”



Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Kammas Børneunivers, er der altid personale til rådighed når børn er usikre, bange eller kede af det. Børnene er vant til at kontakte de voksne og bede om hjælp. De er trygge ved de voksne, og personalet er lydhøre over for børnene og barnets perspektiv. Vi forsøger at tilrette læringsmiljøet, så børnene får mulighed for på tværs af alder, køn, kulturel og social baggrund, at indgå i sociale fællesskaber med hinanden. Der er balance mellem voksen og børneinitierede lege og aktiviteter. Aktiviteter og muligheder er tilpasset børnenes nærmeste udviklingszone, så vi derved er med til at stimulere børnenes muligheder for at udfolde og udforske sig selv og hinanden.

I både vuggestue og børnehave er børnene dagligt ude i naturen. Det pædagogiske personale indretter aktiviteterne efter at komme ud i naturen så meget som overhovedet muligt. Det pædagogiske personale er opmærksomme på børnene, og justerer deres praksis både inde og ude, så de sikrer de bedste muligheder for at børnene udvikler sig og får tillid til og viden om egen formåen.

Alle børn tilbydes, eller hjælpes til at være en del af et børnefællesskab. Det pædagogiske personale taler med børnene om deres oplevelser, når det er sprogligt muligt. I vuggestuen er personalet opmærksom på at alle situationer er væsentlige for børnenes alsidige personlige udvikling, for deres tryghed, livsglæde og livsduelighed.

Eksempel når børnene skal skiftes, er der en opmærksomhed på at det er en unik mulighed for at skabe en tryk og tillidsfuld kontakt til barnet, i en situation, som kan være uendelig sårbar. Her arbejdes med mimikken og ofte kan sang være en tryghedsskabende måde at skabe ro og tryghed hos barnet i situationen.

I børnehaven er der fokus på begrebet selvhjulpethed. Børnene inddrages i aktiviteter og praktiske gøremål og tilbydes derved at være en del af et fællesskab, hvor personalet arbejder med forståelsen af at føle sig betydningsfuld. En aktivitet i den forbindelse kan være at dække bord, hælde vand op, rydde op efter

aktiviteter, hjælpe med eftermiddagsfrugten osv. Personalet stiller sig til rådighed for børnene og hjælper og guider dem til små succeser f.eks. også i forbindelse med selv at tage tøj, overtøj og sko på.

Personalet hjælper børn der har behov for det, med at blive en del af de større børnefællesskaber, og der er fokus på at ressourcestærke børn evt. kan hjælpe andre børn ind i fællesskaberne – såfremt de viser interesse i at hjælpe til med dette. Der tages altid udgangspunkt i barnets aktuelle udviklingszone og mestrings-kompetencer.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”



Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer

Kammas Børneunivers arbejder med at skabe mulighed for at alle børn trives. Der arbejdes med at sikre at alle børn oplever sig inkluderet i sociale fællesskaber. Det pædagogiske personale har fokus på at hjælpe børnene med at skabe og udvikle relationer. De har fokus på at lære børnene at udvikle deres empati og forsøge at skabe forståelse for de andre børn i grupperne.

Der arbejdes med sang, rytmik og tumlelege. Børnene kommer tæt på hinanden, rører ved hinanden, slapper af sammen og de voksne stiller sig til rådighed for børnene, og hjælper dem med at forstå og se hinanden. Vi arbejder løbende med at udvikle de inkluderende fællesskaber i institutionen. De voksne er tæt på,

men observer også fra afstand om den pædagogiske indsats virker. De er ved siden af børnene og hjælper dem med at justere sig ind i fællesskabet.

Pædagogikken er tilpasset den alder og udvikling børnene har.

Ved de ældste børn i børnehaven hjælper det pædagogiske personale børnene med at løse konflikter, ved sammen med børnene at udfolde den situation, de har været en del af. De voksne er lydhøre og opmærksomme på børnenes forskellige perspektiver og deres ønske om retfærdighed.

Både i vuggestue og børnehave arbejder vi med at have opmærksomhed på at være lydhøre og nærværende voksne, uanset hvordan dagen ser ud. Det er vigtigere at være nærværende, end at få tørret bordene af efter spisning!

Vi arbejder med elementer af "Fri for mobberi" for at sikre en fælles forståelse af fællesskaber og for at børnene kan have en bevidsthed om hvor vigtige de er for hinanden i de sociale fællesskaber.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41



Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Kammas Børneuniverss tilrettelægger vi vores lege og læringsmiljøer, så alle børn får mulighed for at udvikle deres sprog. Vores fokus på børnenes sproglige udvikling, skal bidrage til at børnene forstår sig selv, hinanden og deres omverden.

Vi bruger det pædagogiske observationsmateriale TRAS – sådan at vi kan følge og registrere sprogudviklingen hos børnene for at undgå at overse sprogudfordringer hos det enkelte barn.

Vores lege- og læringsmiljøer tilrettelægges med udgangspunkt i børnenes alder og udvikling. Dette gør vi i alle dagens gøremål og rutiner. Vi sætter ord på handling, og de voksne er tydlige rollemodeller.

Vi giver plads til barnet udvikler sig sprogligt. Vi spørger ind og giver barnet tid og ro til at respondere og øver derved barnets viden om fælleskommunikation og turtagning. Vi understøtter barnets sproglige udvikling både i situationer hvor en voksen har tid til et enkelt barn, men også i barnets leg med andre. Børnene hjælper også hinanden og personalet står ved siden af og understøtter forståelsen og hjælper børnene med at lytte.

Det pædagogiske personale understøtter også børnenes udvikling gennem vokseninitierende og voksenstyrede aktiviteter, det kan være rytmik i børnehave og vuggestue, sanglege, dialogisk læsning, leg med rim og remser og historiefortælling i større og mindre grupper.

Det pædagogiske personale har fokus på at se de enkelte børn og på at kigge efter om børn er i udsatte positioner i de aktiviteter vi tilbyder, eller i livet som helhed.

Vi samarbejder altid med familien. Vi ser også leg som et vigtigt redskab i forhold til barnets sproglige og kommunikative udvikling, da vi via legen kan være med til at imødekomme barnets initiativ, virkelyst og engagement i sproget og sprogbrugen.

Vi har en opmærksomhed på at hjælpe de sprogsvage børn til at blive ressource i børnefællesskabet, ved at have fokus på det de har at byde på og ved som voksne at hjælpe med at tydeliggøre dette for de øvrige børn.

Vi har arbejdet med at skabe en større visuel understøttelse i for eksempel garderoben, hvor man kan sidde og stå, tage tøj på og af, vi har her mulighed for at snakke om kroppens forskellige former og tøjets mange forskellige funktioner.

Vi har opmærksomhed på at alle børn tilbydes sprogstimulering ud fra deres nærmeste udviklingszone og laver sprogcafe ved behov med evt. sparring fra PPR herunder talepædagog alt sammen i samarbejde med forældrene.

Krop, sanser og bevægelse



”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børn som er fysiske aktive, bliver også fortrolige med deres krop og udvikler deres lyst til at lege. Når vi styrker børnenes motoriske færdigheder styrker vi også deres forudsætninger for at udvikle sig optimalt. Som en effekt af at bevægelse og kropskendskab, udvikles både selvtillid og sociale kompetencer. Børn får mere overskud til at lære. Bevægelse giver barnet erfaringer med kroppens brug og muligheder, og børn som også får brugt deres krop fysisk, udvikler en anden viden om og fortrolighed med deres krop, som også er med til at stimulere deres livslyst. Alle kroppens sanser stimuleres og mange af disse, er i brug i situationer med bevægelse.

I Kammas Børneunivers arbejder vi på at have en pædagogisk bevidsthed om at sikre at børnenes sanser stimuleres via det pædagogiske læringsmiljø. Børnene stimulerer blandt andet deres sanser ved at mærke på nogle af de ting der findes i naturen.

Et eksempel fra vores hverdag:

En voksen sidder på legepladsen omringet af en gruppe børn med en snegl i hånden. Børnene får forsigtigt lov at mærke og se hvordan den bevæger sig og føles. Børnene er meget optaget og begejstret, specielt da sneglen strækker sine følehorn.

Aktiviteter som for eksempel rytmik, massage, afslapning, yoga, forhindringsbaner, perleplader, klipping, tovbåner, skattejagt og forskellige bevægelseslege så som Action Kids og Hoppeline er ting der foregår i

vores institution. Altid tilpasset den aktuelle børnegruppe og børnenes nærmeste udviklingszone. Aktiviteterne stimulerer udvikling af både fin- og grov motorik, og hjælper personalet til at observere styrker og svagheder hos børnene, med henblik på at målrette den pædagogiske indsats.

Det er vigtigt at vi hele tiden har en opmærksomhed på at nogle børn har brug for at de voksne er aktivt deltagende i bevægelse og leg som udfordrer og udvikler barnets kropslige selvforståelse.

I Kammas Børneunivers arbejder vi ud fra et perspektiv om at sikre, at vi rummer alle slags børn, og at vi tilgodeser den udvikling de individuelt har brug for. Humor og glæde er vigtige redskaber og vi inspirerer børnene til at turde, at prøve noget de ikke har prøvet før i et positivt socialt miljø og det er tilladt at fejle, for det kan man lære af.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”



Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Natur og udeliv er meget vigtige ingredienser i vores pædagogiske praksis. Hos os er det vigtigt, at børnene udvikler respekt og forståelse for naturen, ansvarlighed overfor dyr og planter og at vi skaber muligheder

for, at de kan lære naturen at kende med alle deres sanser, og at de kan opleve natur som en kilde til og et rum for leg, oplevelser, udforskning og viden.

Vi taler med børnene om genbrug, affald og vigtigheden i at passe på vores natur og prøver så vidt muligt at indtænke genbrugsmaterialer i vores arbejde, samt rigtig meget af naturens egen "gavebod".

Vi er i uden for så meget som overhovedet muligt, i både vuggestue og børnehave. I vuggestuen kan deres fysiske formåen være begrænset, så deres aktiviteter er selvfølgelig tilpasset efter dem.

Vi bruger også byens natur rigtig meget, Sportspladsen, Anlægget og flere forskellige skove i kort afstand til institutionen. Havet samt andre natur-herligheder i omkringliggende byer besøges og udforskes også flittigt af specielt børnehaven med vores busser.

Naturen giver en naturlig ro, specielt oplever vi at børn med ekstra energi – påvirkes positivt udenfor, samt at den uenlige loftshøjde gør noget godt for både børn og voksne.

Kultur, æstetik og fællesskab

"Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden."



Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

I Kammas Børneunivers, har vi løbende pædagogiske overvejelser over hvordan vi sikrer børnene mulighed for at praktisere elementer fra den kultur de er rundet af. Vi har løbende fokus på om børnegruppen ændrer sig og om der derfor er anledning til at ændre eller justere på aktiviteter så alle børn føler sig velkomne og anerkendte, i de fællesskaber de indgår i institutionen.

Vi bruger vores faglige viden og grundlæggende værdier til at lære børn at vise medmenneskelighed, rummelighed og respekt. Vi viser dem at vi voksne er forskellige og at det er godt nok. Vores personalegruppe er sammensat af forskellige mennesker – hvor fællesnævneren er uddannelse og interesse for børn og børns udvikling. Alle ansatte i Kammas Børneunivers repræsenterer flere forskellige kulturer, religion, køn, livsvalg, præferencer og traditioner.

Mangfoldighed er en vigtig værdi og det er vigtigt for os, at vi altid signalerer, at her er plads til alle, og at man skal vise respekt og accept af andre, uanset om de er meget forskellige fra en selv.

Ved at skabe traditioner og udvikle en kulturel praksis i institutionen, hjælper vi børnene til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk de møder på deres vej.

Vuggestue og børnehave arbejder også med musik og rytmisk forståelse og sang og sanglege. Der er også plads og mulighed for at arbejde med teater og udklædning. Børnene arbejder kreativt med forskellige materialer. De maler, tegner og arbejder kreativt med forskellige æstetiske udtryk og farver. De mindste børn er mere fysisk i kontakt med materialernes struktur, og de større børn, som har udviklet deres motoriske færdigheder, arbejder med andre midler og muligheder.

Så vidt mulig og såfremt vi bliver inviteret – har vi også fokus på at deltage i forskellige børnekulturelle aktiviteter i lokalområdet og nærområdet i kommunen.

Vi er bevidste om at autentiske voksne spiller en stor rolle i børnenes møde med de kulturelle tilbud og muligheder der er i deres institutionsliv. Personalet er en stærk rollemodel for børnene og nærvær og engagement i arbejdet med kultur og kulturforståelse, kan være af afgørende betydning for børnenes oplevelser og læring og udbytte af dette.

Ved spisning, om det er i vuggestuen med madordning eller i børnehaven med madpakkeordning, er der også opmærksomhed på forskellig mad og forskellige traditioner. Børnene kigger med på hinandens mad/madpakker og forskellige madkulturelle præferencer og det pædagogiske personale er opmærksomme på at tale med børnene om dette.

Evalueringsskultur



”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringsskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

I vores institution har vi gennem tiden brugt forskellige former for evalueringssværktøjer. Og vi har evalueret og justeret vores pædagogiske praksis når vi har evalueret denne.

Den nye styrkede lærerplan inviterer til en form for selvevaluering og vi vil derfor i vores institution forsøge at lave en mere ensartet form end tidligere i både vuggestue og børnehave. Det vil vi fordi vi ønsker at skabe mulighed for at vi på tværs arbejder os tættere på hinandens praksis og fordi vi er opmærksomme på at vi i vores institution sagtens kan have forskellige ressourcer, som vi kan gøre hinanden bedre med.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vi har en ambition om at evaluere små dele løbende på vores pædagogiske møder og om at bruge en af vores pædagogiske dage til at gå dybere i evalueringen af lærerplanen.